

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 09 listopada 2018 r.

WPS-II.431.1.28.2018.MM

**Pani
Anna Stańczyk
p.o. Dyrektora
Domu Pomocy Społecznej
„Dom Muzyka Seniora”
w Kątach**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ust. 1 i art. 128 w związku z art. 22 pkt 9a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508), zwanej dalej „ustawą” oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61 poz. 543 i Nr 210 poz. 1750) inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie w dniach 11–12 i 14 września 2018 roku przeprowadzili kontrolę kompleksową w Domu Pomocy Społecznej „Dom Muzyka Seniora” w Kątach, zwanym dalej Domem lub DPS.

Przedmiotem kontroli było sprawdzenie jakości usług świadczonych przez dom pomocy społecznej, stanu i struktury zatrudnienia oraz przestrzegania praw i obowiązków mieszkańców. Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2017 roku do dnia kontroli. W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym przez Panią bez zastrzeżeń 29 października 2018 roku, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Dom jest niepubliczną placówką prowadzoną przez Fundację „Dom Muzyka Seniora”. Dom przeznaczony jest dla 50 osób w podeszłym wieku ze środowiska muzycznego, w wyjątkowych przypadkach przyjmowane są osoby nie związane zawodowo z muzyką. Decyzją Wojewody Mazowieckiego nr 130/2013 z dnia 18 stycznia 2013 r. podmiot prowadzący otrzymał zezwolenie na prowadzenie placówki na czas nieokreślony. Dom wpisany jest do Rejestru domów pomocy społecznej województwa mazowieckiego pod poz. Nr 115. Zorganizowany jest na 50 miejsc. Według stanu na dzień kontroli w Domu przebywało 31 mieszkańców, w tym 25 kobiet i 6 mężczyzn. Ze względu na zainteresowanie osób ubiegających się o miejsce w Domu pokojami jednoosobowymi, zrezygnowano z pokoi dwuosobowych.

Dom położony jest w powiecie piaseczyńskim. Powstał w ramach realizowanego projektu współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 „Utworzenie Domu Muzyka Seniora w Kątach w gminie Góra Kalwaria w powiecie piaseczyńskim pod Warszawą”. Składa się z połączonych ze sobą czterech dwukondygnacyjnych budynków z użytkowym dziedzińcem. Stan techniczny i sanitarny budynku jest bardzo dobry. Teren wokół Domu jest wyłożony kostką. W budynku nie ma barier architektonicznych, znajdują się wszelkie urządzenia wspomagające osoby niepełnosprawne – winda osobowa, podjazdy, w ciągach korytarzowych zainstalowane są poręcze. Dom posiada dwa ogrody. Wewnętrzne patio z fontanną i ławeczkami oraz ogród zewnętrzny z lasem sosnowym (łącznie 1,46 ha powierzchni). Obiekt wyposażony jest w system instalacji przyzywowo-alarmowej oraz system przeciwpożarowy.

Dom funkcjonuje m. in. na podstawie *Regulaminu organizacyjnego Domu Muzyka Seniora w Kątach*. Regulamin ww. wymaga zmiany treści w § 10 pkt 1 i 2 „1. Pensjonariusze są zobowiązani zgłosić opiekunce koordynującej każde wyjście i powrót poza teren DMS. Na opuszczenie DMS osób ubezwłasnowolnionych wymagana jest zgoda opiekuna prawnego lub kuratora. 2. Wskazana opiekunka może odmówić wyjścia w przypadku, gdy stan zdrowia Pensjonariusza nie pozwala na samodzielne wyjście”. Mieszkaniec nie może być ograniczony w sferze swojej wolności osobistej, nawet osoba ubezwłasnowolniona ograniczona jest tylko i wyłącznie w sferze prawnej. Dlatego też każde ograniczenie mieszkańca, należy postrzegać w świetle obowiązujących przepisów prawa jako nieuprawnione. Mieszkańcy domów pomocy społecznej, także osoby ubezwłasnowolnione, mają te same prawa, co osoby mieszkające samodzielnie, w każdej z dziedzin ich życia, w szczególności w możliwości samodecydowania o wyjściach poza teren Domu. Jednocześnie należy wskazać, iż jedynie stan psychofizyczny stwierdzony przez lekarza jako zagrażający zdrowiu lub życiu własnemu bądź osób trzecich może stanowić przesłankę zakazu opuszczenia Domu lub konieczności opieki pracownika podczas spacerów poza terenem Domu.

Kontroli poddano akta 7 mieszkańców oraz ich indywidualne plany wsparcia. W aktach znajdowała się umowa w większości zawierana z członkami rodzin, określająca zasady i warunki pobytu mieszkańca w domu pomocy społecznej, zobowiązania placówki wobec mieszkańca oraz obowiązki mieszkańca. W aktach osobowych mieszkańców poddanych kontroli znajdowały się m.in. kserokopie dowodów osobistych, legitymacji rencisty/emeryta, podanie o przyjęcie do Domu, oświadczenie o odpowiedzialności za rzeczy osobiste, które nie zostały oddane do depozytu, protokół rzeczy przywiezionych w dniu przybycia. W dokumentacji znajdowały się zgody na przetwarzanie danych osobowych, w tym zgoda udzielona przez rodzinę mieszkańca na przetwarzanie danych matki. Zdaniem inspektorów Dom winien odbierać od mieszkańców podpisy pod wszelkimi oświadczeniami ich dotyczącymi, jeżeli są w stanie zrozumieć ich treść i wyrazić swoją wolę, a w przypadku braku takiej możliwości należałoby upowszechnić praktykę odnotowywania przyczyny niezyskania podpisu pod oświadczeniem.

Z przedstawionych dokumentów mieszkańców wynikało, że wszystkie osoby przebywały w Domu na podstawie umów cywilnoprawnych, najczęściej zawieranych z rodziną mieszkańca, w nielicznych przypadkach z mieszkańcem. Z informacji przekazanej przez dyrektora Domu wynikało, że nikt z mieszkańców nie jest ubezwłasnowolniony, żaden z mieszkańców nie został skierowany do Domu na podstawie postanowienia sądu.

Pod względem liczby zamieszkujących osób oraz wyposażenia (łóżka, szafy, krzesła, szafki nocne, część mieszkańców posiadała własne meble) co odpowiadało standardowi określone w § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 734), zwanej dalej „rozporządzeniem”.

Liczba łazienek i toalet w budynku odpowiadała normom określonym w rozporządzeniu. Pomieszczenia mieszkalne i sanitariaty były czyste, estetyczne i wolne od nieprzyjemnych zapachów.

W Domu powołano zespół terapeutyczno-opiekuńczy. Spotkanie zespołu odbyło się w kwietniu bieżącego roku. Z wyjaśnień dyrektora Domu wynikało, że poprzedni dyrektor nie zajmował się działaniem zespołu. Spotkanie odbyło się w celu stworzenia indywidualnych planów wsparcia nowych mieszkańców oraz omówienia tych funkcjonujących. Pracownikiem pierwszego kontaktu dla mieszkańców jest opiekunka koordynująca. Sprawdzone podczas kontroli indywidualne plany wsparcia mieszkańców zawierały: dane osobowe mieszkańca, ocenę funkcjonowania w środowisku (dokonaną przez pracownika pierwszego kontaktu), ocenę stanu zdrowia (stan fizyczny i psychiczny), informacje dotyczące rehabilitacji medycznej, ogólną ocenę realizacji planu, zaplanowane działania, zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze. W indywidualnych planach wsparcia brakowało dat, podpisów mieszkańców potwierdzających zapoznanie się z dokumentem i wyrażenie zgody na realizację celów przewidzianych w planie. Brakowało także oceny zaplanowanych działań w ramach planów.

Personel Domu udzielał mieszkańcom pomocy w podstawowych czynnościach życiowych i pielęgnacyjnych. Mieszkańcy mieli dostęp do podstawowych i specjalistycznych świadczeń zdrowotnych. Całodobową opiekę nad mieszkańcami sprawowali opiekunowie. W dniu kontroli w Domu pracowało 16 opiekunek, w tym 1 na podstawie umowy o pracę, pozostałe na umowę zlecenia (jedna osoba przebywała na długotrwałym zwolnieniu lekarskim, dwie osoby jako opiekunki koordynujące). Opiekunka koordynująca nadzoruje pracę opiekunek i pielęgniarek. Wydaje leki, rozkładane przez pielęgniarzkę na jeden dzień. Dokonuje pomiaru glikemii, wykonuje opatrunki, mierzy ciśnienie. Leki rozkłada sporadycznie, zazwyczaj przy przyjęciu mieszkańca, kiedy nie ma pielęgniarki. Opiekę pielęgniarską zapewniały 2 osoby (zatrudnione także na umowę zlecenie).

Dom nie pokrywał opłat ryczałtowych do wysokości limitu ceny, przewidzianej w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, o których mowa w art. 58 pkt 3 ustawy, cała kwota pokrywana jest z własnych środków pieniężnych mieszkańców.

W Domu działania terapeutyczne realizowane są w formie zajęć otwartych dla wszystkich mieszkańców. Odbywają się wykłady o wybranej tematyce m.in.: „Wodospady świata”, „O lesie”, „W 60 minut dookoła świata” oraz koncerty zaproszonych muzyków, uczniów szkół muzycznych. Organizowane są także koncerty edukacyjne, w których bierze udział również zaproszona społeczność lokalna.

W Domu w ramach umowy zlecenia jest zatrudniony rehabilitant. Rehabilitacja indywidualna po uzgodnieniu z fizjoterapeutą odbywa się w sali rehabilitacyjnej. Do dyspozycji mieszkańców pozostaje specjalistyczny sprzęt m.in.: fotel masujący, rowerek treningowy, łóżko rehabilitacyjne. Zajęcia grupowe dostępne są dla wszystkich mieszkańców, odbywają się dwa razy w tygodniu.

Dom zapewnia mieszkańcom kontakt z psychologiem w ramach potrzeb - jeśli mieszkaniec wykazuje chęć skorzystania z jego pomocy lub w razie widocznej potrzeby. Są to zazwyczaj spotkania doraźne.

Mieszkańcy zapoznawani byli z prawami i obowiązkami mieszkańców, które określone są w *Regulaminie Mieszkańców Domu Muzyka Seniora w Kątach, ul. Brzozowa 24*. Zgodnie z nim mieszkańcy mają m. in. prawo do godnego traktowania, poszanowania prawa do swojej intymności, wolności i bezpieczeństwa, do praktykowania wyznawanej religii, do zachowania tajemnicy przez personel wszystkich informacji o stanie zdrowia i życia osobistego, zgłoszenia skargi i wniosków do dyrektora Domu. Na tablicy informacyjnej znajdowała się informacja, do jakich instytucji mieszkańcy mogą zgłaszać skargi, wnioski.

W Domu według stanu na dzień kontroli wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego wynosił 0,38 i nie był zgodny z obowiązującym dla tego typu domu na podstawie § 6 ust. 2 pkt 3 lit. a rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie domów pomocy społecznej.

Ustalono, że w Domu nie ma osoby zatrudnionej na stanowisku pracownik socjalny. Osoba wykonująca zadania pracownika socjalnego zatrudniona jest na stanowisku pracownika administracyjno-p.o. socjalny, w okresie kontroli przebywała na długotrwałym zwolnieniu lekarskim, w ramach umowy zlecenia zastępowała ją dyrektor Domu. Pani Anna Stańczyk zatrudniona na stanowisku p.o. dyrektora nie posiadała 3-letniego stażu pracy w pomocy społecznej wymaganego zgodnie z art. 122 ustawy.

Z przekazanej dokumentacji wynika, że w okresie objętym kontrolą dla pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego nie były organizowane szkolenia obejmujące zagadnienia, o których mowa § 6 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia. Część pracowników uczestniczyła w szkoleniach z tytułu wykonywania pracy także w innych domach pomocy społecznej

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zwracam się do Pani Dyrektor o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:

1. Zmienić zapis §10 pkt 1 i 2 Regulaminu organizacyjnego Domu Muzyka Seniora w Kątach, dotyczący kwestii ograniczającej swobodne wyjścia mieszkańców.
2. Odbierać od mieszkańców podpisy pod wszelkimi oświadczeniami ich dotyczącymi, jeżeli są w stanie zrozumieć ich treść i wyrazić swoją wolę, a w przypadku braku takiej możliwości należałoby upowszechnić praktykę odnotowywania przyczyny niez uzyskania podpisu pod oświadczeniem.
3. W indywidualnych planach wsparcia mieszkańców zawierać daty i podpisy osób je sporządzających i aktualizujących oraz podpisy mieszkańców (jeśli ich stan zdrowia to umożliwia), dokonywać oceny zaplanowanych działań.
4. Pokrywać opłaty ryczałtowe i częściową odpłatność za zakup leków do wysokości limitu ceny zgodnie z art. 58 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
5. Zapewnić wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego określonego dla domu dla osób w podeszłym wieku zgodnie z § 6 ust. 2 pkt 3 lit. a rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. poz. 2018 poz. 734).
6. Zatrudnić pracownika socjalnego w wymiarze czasu pracy adekwatnym do liczby przebywających w Domu mieszkańców.

7. Na stanowisku dyrektora Domu zatrudnić osobę zgodnie z przepisem art. 122 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej.
8. Zapewnić pracownikom zespołu terapeutyczno-opiekuńczego udział w szkoleniach uwzględniających zagadnienia, o których mowa § 6 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej.

Kontrolowana jednostka w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia obowiązana jest do powiadomienia Wojewody Mazowieckiego o realizacji zaleceń, uwagi wniosków na adres: Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie Wydział Polityki Społecznej, pl. Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń Wojewoda Mazowiecki ustosunkowuje się do nich w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO
Kinga Jura
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Pani Zofia Wit
Prezes Zarządu Fundacji „Dom Muzyka Seniora”
ul. Brzozowa 24, 05-532 Baniocha
2. aa